

Rozhodnutí rektora č. 4/2012

Závazná metodika pro psaní kvalifikačních prací na MUP

1. Stanovuji závazná pravidla pro psaní kvalifikačních prací na MUP. Těmito pravidly jsou povinni se řídit studenti, akademičtí pracovníci, vedoucí a oponenti kvalifikačních prací, předkládaných k obhajobám na MUP.
2. Závazná metodika pro psaní kvalifikačních prací na MUP je přílohou č. 1 tohoto rozhodnutí rektora.

v Praze, dne 13. února 2012

Prof. PhDr. Michal Klíma, CSc., M.A.
rektor Metropolitní univerzity Praha

Příloha č. 1 Závazná metodika pro psaní kvalifikačních prací na MUP

Upozornění: Nedodržení závazných pravidel uvedených v tomto rozhodnutí rektora znamená automaticky povinnost přepracovat závěrečnou práci, a to i pokud bude tento nedostatek zjištěn až v průběhu ústní obhajoby u SZK!!!

Vnitřní podoba práce a stylistika

Práce mohou být psány v českém či slovenském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je uskutečňován akreditovaný studijní program, resp. studijní obor, do kterého je student zapsán. O výjimkách rozhoduje vedoucí katedry dle oboru studenta.

▪ Obsah práce

Samotný obsah práce (názvy kapitol a stránky) se uvádí na začátku práce.

Standardní strukturu práce zpravidla tvoří:

Titulní strana

Prohlášení

Obsah

Seznam zkratk

Úvod

Teoreticko-metodologická část

Analytická (praktická) část práce

Závěr

Seznam pramenů a odborné literatury

Přílohy

zcela jako poslední stránka kvalifikační práce (za přílohy): Abstrakt v českém a anglickém jazyce

▪ Rozsah práce

Rozsah práce je udáván v normovaných stranách (normostrana je 1800 znaků s mezerami). Bakalářská práce musí splňovat minimální rozsah 40 normostran (bez příloh), diplomová práce minimálně 60 normostran (bez příloh). Tisková strana práce se nemusí s normostranou krýt, ale práce musí být do tisku, resp. do pdf verze zpracována patkovým písmem (nejlépe Times New Roman) velikostí 12 s řádkováním 1,5 a musí mít alespoň 30 řádků na stránku a alespoň 67 úderů na řádek.

Při zpracování je třeba dbát na vyváženost jednotlivých částí. Úvod má obvykle rozsah 2 – 3 strany, teoreticko-metodologická část by měla tvořit asi třetinu celé práce, analytická část asi dvě třetiny a závěr 3 - 5 stran.

▪ Formální úprava práce

V celém textu práce musí být dodržena jednotná grafická podoba. Práce je tištěna **oboustranně** (počínaje úvodem a konče přílohami) na bílý papír formátu A4 (80 g.m-2).

Řádkování a okraje

V textovém editoru Microsoft Word je nejjvhodnější volit nastavení řádkování **1,5**. Počet řádků musí být alespoň 30 řádků na stránku. Řádkování musí být v celém dokumentu jednotné. Levý okraj textu začíná maximálně 3.0 cm od levého okraje stránky. Horní i dolní okraj stránky je 2,5 cm, v dolním okraji uprostřed je uvedeno číslo stránky.

Typy a velikost písma

Práce musí být psána patkovým typem písma (např. Times New Roman). Pro data v tabulkách a grafech je možné použít i jiný druh písma, včetně bezpatkových (např. Arial). Nadpisy musí být stejného typu písma jako je základní text. Úprava a umístění nadpisů musí být v celém textu jednotná. V celém textu práce musí být dodržena jednotná grafická podoba.

Velikost písma je 12 pt pro základní text, 10 pt pro poznámkový aparát, doporučené řádkování v rozmezí 1,5. Poznámky pod čarou bývají o velikosti 10 bodů. Popisky tabulek, obrázků a schémat včetně jejich číslování se uvádějí pod nimi stejnou velikostí písma, jako je text práce, a pod grafickým znázorněním se uvádí pramen kurzívou a velikostí písma menší než základní text.

Číslování stránek: Stránky se číslují dole uprostřed. Titulní strana, prohlášení, obsah a seznam zkratek se nečíslují, ale započítávají se do pořadí stránek. (Úvod tedy např. začíná stránkou 7).

Kapitoly první úrovně se začínají psát na novém listu papíru, názvy kapitol se uvádějí na samostatných řádcích velikostí písma 16, tučně, mohou být i kapitálkami, nepíše se za nimi tečka. Podkapitoly se píše velikostí písma 14, tučně a malými písmeny.

Pro číslování kapitol se používá víceúrovňové členění:

1. Název kapitoly

1.1 Podkapitola

1.1.1 Oddíl

Názvy kapitol, podkapitol, oddílů i jakýchkoli dalších úrovní členění částí práce se píše vždy s velkým počátečním písmenem. Úvod, závěr a seznam použité literatury se nečíslují jako samostatné kapitoly.

Nový odstavec se odděluje odsazením prvního řádku o 1,5 cm. Použijí-li se v textu zkratky, musí být vysvětleny vždy u prvního výskytu zkratky (v závorce, případně v poznámce pod čarou, jde-li o složitější vysvětlení pojmu či zkratky). Současně je připojen za obsahem seznam zkratek.

Způsob zarovnání textu: Nejčastěji se používá **oboustranné** (ve Wordu příkaz: zarovnat do bloku).

Členění textu

Části práce se obvykle označují arabskými číslicemi, začíná se od jedničky. Úvod se nečísluje. Lze použít i kombinace římských a arabských číslic, velkých a malých písmen. V současné době se dává přednost desetinnému třídění. Tečka na konci označení se dělá.

▪ Tabulky a obrázky

Tabulka je přehledné uspořádání číselných dat a různých slovních údajů. Tabulku tvoří název popř. číslo tabulky (je-li jich v textu více a je třeba se na ně odvolávat, číslujeme průběžně v celé práci nebo v rámci jednotlivých kapitol), hlavička (název sloupců), legenda (boční název, který označuje obsah řádků), sloupce a řádky.

Název se umísťuje nad tabulkou a nedělá se za ním tečka.

Příklad:

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1995 – 2000

Tab. 2-1 Vývoj počtu obyvatel v letech 1995 – 2000

Všechny druhy grafů, schémat, fotografií, obrázků mají společné označení **obrázek**. Obrázky číslujeme a obvykle označujeme i názvem.

Pokud jsou obrázky, grafy nebo tabulky menšího rozsahu (ne větší než přibližně polovina stránky), je ideální umístit je přímo do textu práce. Pokud jsou většího rozsahu, případně pokud je například více velkých obrázků za sebou, je vhodné je umístit až na konec práce samostatně jako přílohy.

Číslo a název tabulky píšeme vždy nad tabulku, číslo a název obrázku píšeme pod obrázek. Za každou tabulkou nebo obrázkem je uveden zdroj, odkud byly převzaty. Zdroj se píše zpravidla menším písmem, kurzívou a je zarovnán doprava.

▪ Bibliografické citace, odkaz na citaci a seznam literatury

Citace

Na prvním místě považujeme za nutné zdůraznit, že bakalářská, resp. diplomová práce nemůže být napsána prostým poskládáním citací (byť s řádným uvedením zdroje, což je samozřejmou povinností) z odborné literatury. Jakákoliv citace slouží především k podpoře argumentů, názorů či závěrů, které student musí formulovat v závěrečné práci sám. Kvalifikační práce musí být výsledkem vlastní tvůrčí práce studenta, nikoliv kompilátem z „vhodně“ poskládaných citací z odborné literatury!!!

S ohledem na autorská práva je naprosto nutné citovat autory, jejichž odborná literatura je využívána.

Bibliografická citace je souhrn údajů o citované publikaci nebo její části, umožňující její identifikaci. Odkaz na citaci znamená odvolání se v textu na citaci uvedenou na jiném místě (pod čarou, v seznamu literatury na konci práce apod.). Údaje v citaci obsahují minimální údaje nezbytné k identifikaci publikace nebo její části a další údaje jako např. nakladatel a počet stran. Uvádí se tedy jméno autora, název, pořadí vydání, místo vydání, název nakladatelství, rok vydání, event. počet stran, (u časopisů ročník, číslo periodika), a stránka v citovaném díle, z níž je uvedená citace převzata.

V kvalifikační práci (bakalářské, diplomové) nelze citovat z vysokoškolských přednášek vyučujících. Jakoukoli citaci nelze také uvádět přímo k nadpisu kapitoly.

Odkaz na zdroj citace může být umístěn buď v podobě **tzv. zkrácené citace** přímo v textu práce v závorce, anebo formou zkrácené citace či **úplné citace** umístěné v poznámce pod čarou (která může být umístěna buď přímo na stránce v práci, kde se citace vyskytuje, anebo na konci celého textu práce v souborném seznamu odkazů; u delších prací, jako jsou bakalářské a diplomové práce, je vhodnější citace uvádět přímo na příslušné stránce pod čarou). Zvolený způsob musí být každopádně v celé práci jednotný. Citace se řídí normou ČSN ISO 690.

Přímou citaci (autor kvalifikační práce doslova přebírá určitou větu ve stejném znění z jiného díla) musí autor práce uvést zásadně v uvozovkách, **nepřímá citace** (parafráze převzaté myšlenky jiného autora) se uvádí bez uvozovek. U přímé i nepřímé citace musí být řádně uveden zdroj bibliografickým odkazem:

Nejvhodnější postup je následující:

1) Odkaz na pramen citované pasáže:
--

Zkrácená citace v textu:

Umístuje se za konec věty přímo do textu práce.

Příklad: Český stranický systém může hodnotit jako příklad polarizovaného pluralismu (Novák 2000: 153).

Novák=příjmení autora, 2000=rok vydání publikace, 153=citovaná strana v publikaci.

Poznámka pod čarou:

Poznámka pod čarou a tato identifikace se uvádí na konec stránky.

Úplná citace

Úplnou citaci umísťujeme vždy pouze do poznámky pod čarou, nemůžeme ji umístit přímo do textu práce. Příklady úplné citace:

Bližšie viz Pikna, B. (2012). *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. 3. rozšířené vydání. Praha : Linde Praha, 2012, s. 241.

Souček, K. (2004). Volný pohyb osob v systému evropského práva a *acquis Schengenu*. In *Sloboda pohybu osob v systéme schengenských dohod (Zborník z medzinárodného vedeckého seminára konaného dňa 8. septembra 2004 v Bratislave)*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru v Bratislave, s. 16.

Nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 ze dne 26. října 2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích Evropské unie (Úřední věstník EU L 395, 25. 11. 2004).

Pokud v další poznámce chceme citovat **pasáž ze stejné knihy či stejného článku, a citovaná pasáž se zároveň nachází v daném pramenu na zcela stejné stránce**, jako citace v předchozí poznámce, neopisuje se znovu podrobně celá identifikace, ale provede se odkaz formou slova „tamtéž“.

V případě, že citujeme z práce stejného autora, od kterého v naší práci citujeme i jiný jeho text, který byl ovšem vydán ve stejném roce, přidá se v poznámce pod čarou i v seznamu literatury na konci práce k roku vydání písmeno v pořadí podle abecedy, např.:

Burian 1997a: 503
Burian 1997b: 303 apod.

Citace odborného článku z časopisu

Odkaz na citaci z odborného článku uvádíme v textu obdobně jako odkaz na citaci z knihy, např.:
Novák 1999: 135

Při citaci odborného článku z časopisu pod čarou se nejdříve uvede název citovaného příspěvku, poté název časopisu, rok a popř. měsíc vydání a další údaje, např.:

Fučík, P., Šípek, J. (2001). Schengenský informační systém. *Integrace*, roč. 2, č. 8, s. 156.

Pikna, B. (2011). Europol – postlisabonská úprava. *Policajná teória a prax*. Bratislava, roč. 19, č. 2, s. 34.

Kitschelt, H. (1995). The Formation of Party Cleavage. In Post-Communist Democracies. Theoretical Propositions. *Party Politics*, vol. 1, no. 4, s. 447-472; citováno dle: Mikule; Suchánek (eds.) 2009: *Pocta Zdeňku Jičínskému k 80. narozeninám*. Praha : ASPI, s. 235.

Převzatá citace

O převzatou citaci se jedná v případě, když necitujeme pramen přímo z originálu, ale z jiného díla, v němž je citován – např.:

Kitschelt, H. (1995). The Formation of Party Cleavages in Post-Communist Democracies. Theoretical Propositions, in: Mikule; Suchánek (eds.) 2009: 232

Zkrácená citace: Kitschelt 1995, cit.dle Mikule; Suchánek 2009: 235

Citace z internetu

Citace z internetu se uvádí v seznamu citací také zásadně na konec stránky pod čarou.

Odkaz z internetu je zásadně třeba citovat naprosto přesně, tzn. je nutno zkopírovat celou adresu, a k ní ještě nutno uvést datum, kdy byl soubor z této adresy pro potřeby bakalářské práce stažen:

Příklad: NK ČR (2009). *Služby Národní knihovny České republiky* [online]. Praha: Národní knihovna České republiky [akt. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <http://www.nkp.cz/pages/page.php3?menu=3>.

nebo např.: Matoušová, M. (1998). Svoboda informací jako téma informační politiky [online]. *Ikaros*, roč. 2, č. 6 [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <http://www.ikaros.cz/node/227>.

FRONTEX.(2011). *What is Frontex?* [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <http://www.frontex.europa.eu/>

Citace z internetu uvedená např. označením „Internet“ nebo „Google“ naprosto nepostačuje!!!

2) Poznámka míněná jako vysvětlivka

Chceme-li k našemu konstatování v textu dodat nějakou vlastní poznámku, komentář či vysvětlit zkratku, tato vysvětlivka se zásadně umísťuje do tzv. poznámky pod čarou.

Příklad:

Podle Oskara Krejčího bylo Adamcovo rozhodnutí zahájit rozhovory s opozicí silně ovlivněno událostmi v Polsku, kde byla opozice již od jara 1989 silným partnerem u jednacího kulatého stolu se zástupci vlády. Výsledek prvních polských svobodných voleb a zejména stanovisko M. S. Gorbačova, že polští komunisté musí svou porážku uznat a respektovat přání voličů, Adamce utvrdilo v názoru, že ani v ČSSR již není možné opozici ignorovat. (srv. in: Krejčí 1991: 23)

Seznam pramenů a odborné literatury:

Do závěrečné části práce (za Závěr) uvádíme Seznam pramenů a odborné literatury.

Použité zdroje členíme do těchto základních kategorií:

- **Prameny (historické, právní, dokumenty apod.)**
- **Monografie**
- **Odborné články**
- **Judikatura (u právnických textů)**
- **Jiné dokumenty (např. kvalifikační práce jiných studentů, programy politických stran apod.)**
- **Internetové zdroje** (text z odborného periodika, stažený z internetu například skrze elektronické vyhledavače patří do sekce odborné články)
- **Audiovizuální zdroje (rozhlasový, televizní pořad)**

V seznamu pramenů a odborné literatury je nutno uvést úplně všechny zdroje, ze kterých autor čerpal (primární prameny = např. archivní dokumenty, sekundární zdroje = odbornou literaturu, odborné články, publicistickou literaturu = např. novinové články, internetové odkazy, filmy, audio dokumenty apod.). Jména autorů, na rozdíl od odkazů pod čarou, se píše velkými písmeny. Na konci je tečka. Název časopisu se píše kurzívou. Pokud číslo ISBN nevyjde na jeden řádek, nerozděluje se, ale umístí se celé na druhý řádek.

Knihy jsou řazeny zásadně podle abecedního seznamu podle příjmení autorů, dle normy ČSN ISO 690 a to nejčastěji v této podobě:

Prameny (historické, právní a jiné dokumenty)

Nařízení Rady č. 1683/1995 ze dne 29. května 1995, stanovující jednotný vzor víz (395R1683).
Naposledy pozměněné nařízením č. 179/2006 (Úřední věstník EU L 363, 20. 12. 2006).

Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je (Úřední věstník EU C 115, 4. 5. 2010).

Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná v Lisabonu dne 13. prosince 2007 (Úřední věstník EU C 306, 17. 12. 2007).

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii (Úřední věstník EU, C 83/15, 30. 3. 2010).

Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie (Úřední věstník EU, C 83/47, 30. 3. 2010).

Listina základních práv Evropské unie (2010/C 83/02) (Úřední věstník EU, C 83/389, 30. 3. 2010).

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.

Usnesení vlády ČR ze dne 23. října 2000 č. 1045 ke Zprávě o korupci v České republice v roce 2001.

Vyhláška MZV č. 96/1974 Sb., o Úmluvě o potlačení protiprávního zmocnění se letadel.

Monografie

CRAWFORD, K. (1996). *East Central European politics today*. Manchester : Manchester University Press. 360 s. ISBN 0-7190-4621-1.

FUČÍK, P., ŠÍPEK, J. (2001). Schengenský informační systém. *Integrace*, roč. 2, č. 8, s. 150-167.

KITSCHOLT, H. (2009). The Formation of Party Cleavages in Post-Communist Democracies. Theoretical Propositions. *Party Politics*, vol. 1, iss. 4, p. 447-72; citováno dle: MIKULE, K., SUCHÁNEK, V. (eds.) *Pocta Zdeňku Jičínskému k 80. narozeninám*. Praha : ASPI, 2009.

KUNC, J. (2000). *Stranické systémy v re/konstrukci*. Praha : SLON. 262 s. ISBN 80-85850-79-6.

OUTLÁ, V. a kol. (2008). *Právo Evropské unie*. 2. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk. 387 s. ISBN 978-80-7380-084-0.

PIKNA, B. (2007). *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu (oblast policejní a justiční spolupráce)*. 4. vydání. Praha : Linde Praha. 511 s. ISBN 978-80-7201-686-0.

SOUČEK, K. (2004). Volný pohyb osob v systému evropského práva a *acquis Schengenu*. In *Sloboda pohybu osôb v systéme Schengenských dohôd (Zborník z medzinárodného vedeckého seminára konaného dňa 8. septembra 2004 v Bratislave)*. Bratislava : Akadémia Policajného zboru v Bratislave, ISBN 978-80-8054-329-7.

SUK, J. (2003). *Labyrintem revoluce : aktéři, zápletky a křížovatky jedné politické krize (od listopadu 1989 do června 1990)*. Praha : Prostor. 507 s. ISBN 80-7260-099-0.

Judikatura

Judikát ESD ve věci C-105/03 *Firenza v. Maria Pupino* (16. 8. 2007).

Jiné dokumenty

KOMÁRKOVÁ, J. *Postavení ženy ve společnosti*: diplomová práce. Praha, 2009. 85 s. Metropolitní univerzita Praha. Vedoucí práce Tomáš Novák.

Internetové zdroje

NK ČR (2009) *Služby Národní knihovny České republiky* [online]. Praha: Národní knihovna České republiky. [akt. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: <http://www.nkp.cz/pages/page.php3?menu=3>

MATOUŠOVÁ, M. (1998) Svoboda informací jako téma informační politiky [online]. *Ikaros*, roč. 2, č. 6. [cit. 2009-02-03]. Dostupný z WWW: <http://www.ikaros.cz/node/227>

zdroj, který byl v textu práce ocitován formou zkrácené citace, je třeba v seznamu literatury ocitovat v plné šíři:

HAVEL, V. (1999a). *Spisy 4. Eseje a jiné texty z let 1970 - 1989. Dálkový výslech*. Praha: Torst.

HAVEL, V. (1999b). *Spisy 6*. Praha: Torst.

citace z odborného článku:

V závěrečném seznamu literatury potom uvádíme tuto plnou identifikaci článku a časopisu (celý název článku rovným písmem, název časopisu kurzívou):

NOVÁK, M. (1999). Utváření stranického systému v českých zemích. Analýza dosavadních trendů a výhledy do budoucna. *Politologický časopis*, roč. 6, č. 2, s. 133-145. ISSN 1211-3247

převzatá citace:

V závěrečném seznamu literatury potom uvádíme:

KITSCHOLT, H. (2009). The Formation of Party Cleavages in Post-Communist Democracies. Theoretical Propositions. *Party Politics*, 1995, vol. 1, no. 4, p. 447-72; citováno dle: MIKULE, V., SUCHÁNEK, R. (eds.): *Pocta Zdeňku Jičínskému k 80. narozeninám*. Praha : ASPI, 2009, s. 235.

Vnější podoba práce

Titulní vazebný list (Desky) obsahuje (Příloha A)

- plný název univerzity (Metropolitní univerzita Praha),
- uprostřed umístěné označení Bakalářská/Diplomová práce,
- v pravém dolním rohu jméno a příjmení autora (příp. již dosažený titul),
- v levém dolním rohu rok odevzdání práce,
- na hřbetě rok odevzdání práce a příjmení – v tomto pořadí od spodní hrany.

Titulní list uvnitř textu obsahuje (Příloha B)

- plný název univerzity (Metropolitní univerzita Praha),
- název studijního oboru,
- uprostřed umístěné označení Bakalářská/Diplomová práce,
- název práce v českém a anglickém jazyce,
- v levém dolním rohu umístěné jméno a příjmení autora (příp. již dosažený titul),
- v levém dolním rohu jméno a příjmení vedoucího práce vč. titulů,
- v levém dolním rohu rok odevzdání práce.

Dále následuje **Čestné prohlášení o původnosti práce a souhlas autora se zveřejněním práce (Příloha C)**. Prohlášení musí být autorem vlastnoručně podepsáno.

Dále následuje obsah práce

Struktura obsahu práce odpovídá členění vlastního textu. Doporučuje se členit kapitoly maximálně do tří úrovní.

Za obsahem práce následuje seznam a vysvětlení použitých zkratk a vlastní práce. Počínaje úvodem se stránky práce číslovají.

Práce se obvykle člení na úvod, vlastní text a závěr, seznam použité literatury a odborných pramenů a případně zahrnuje přílohy.

Seznam pramenů a odborné literatury musí být zpracován podle platných standardů. Neurčuje-li vnitřní předpis MUP jinak, je povinnou citační normou pro bakalářskou/diplomovou práci norma ČSN ISO 690.

Přílohy jsou vkládány na úplný konec práce a v textu je nutno odkazovat na patřičné číslo přílohy. Seznam příloh se uvádí po Seznamu pramenů a odborné literatury.

Další rady a doporučení k psaní práce

▪ Zdroje – literatura

Shromáždění a nastudování kvalitní odborné literatury k danému tématu je klíčovou podmínkou psaní kvalitní bakalářské či diplomové práce.

Nejdůležitějším pravidlem, které již samo o sobě znamená polovinu úspěchu při psaní bakalářské nebo diplomové práce, je vyhledání a shromáždění kvalitních zdrojů k danému tématu, a to nejlépe již na začátku psaní práce (pokud na nějaký kvalitní zdroj narazíte až později, v době, kdy už jste danou část práce zpracovali, je samozřejmě již těžší informace z tohoto zdroje přidávat do již hotové části práce).

Kvalifikační práce musí primárně vycházet z odborné literatury, což je kniha, kapitola v knize, sborníku, či článek v odborném periodiku; publicistické zdroje a texty z internetu - nejedná-li se o fulltextové podoby recenzovaných článků - lze využívat pouze jako doplňkovou literaturu.

Je vhodné si již na začátku vytvořit složku, kam si budete stahovat jednotlivé soubory.

Jako nejlepší zdroj pro vyhledání veškeré dostupné odborné literatury k danému tématu je možno doporučit elektronický katalog Národní knihovny, která je ze zákona povinna shromažďovat veškerou literaturu, vydanou v ČR.

Přístup do katalogu NK najdete na internetové adrese:

http://sigma.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-a&local_base=nkc

Doporučit lze i další odborné knihovny, jako např. knihovnu Metropolitní univerzity Praha (<http://www.mup.cz/knihovna/index.php?lang=cs>), tak např. knihovnu Ústavu mezinárodních vztahů v Praze (<http://www.iir.cz/clavius/>).

Vyhledávání v knihovnách:

Do počítačového katalogu v knihovně zadejte vhodná klíčová slova. Můžete hledat nejen knihy zabývající se daným tématem, ale i bakalářské, diplomové a disertační práce.

Postup vyhledávání na Internetu:

Internet je nepochybně zdrojem obrovského množství informací. Nicméně ne všechny informace jsou odborně relevantní a lze je tedy bez problémů využít pro zpracování kvalifikační práce. Studentům rozhodně doporučujeme vyhybat se používání informací z takových neověřených zdrojů, jako je např. Wikipedia.

Google:

Pokud vyhledáváte nějaké slovní spojení (např. Mezinárodní terorismus) je vhodné jej zadat do Googlu nejprve bez uvozovek a pak i v uvozovkách. Hledání bez uvozovek vám najde všechny odkazy, i když se slova nevyskytují přímo za sebou, zatímco hledání v uvozovkách, např. „Mezinárodní terorismus“ Vám najde přímo takto zadanou přesnou frázi. Oba postupy Vám najdou různé odkazy, což je velmi výhodné.

Užitečné je zadat do Googlu i jméno autora knihy, ze které čerpáte, nebo jiného odborníka který se zabývá daným tématem – naleznete pak jeho další články na Internetu nebo jeho další publikace, případně jiné články nebo prezentace k danému tématu.

Vhodné je též využít pokročilé vyhledávání na Googlu. Zde můžete upřesnit další parametry. Velmi výhodné je například nechat vyhledat Vámi hledaný výraz v dokumentech ve formátu .pdf, protože odborné články, sborníky z konferencí, odborné časopisy a další odborné texty se obvykle na Internetu publikují v souborech v tomto formátu. Pokud tedy zadáte tento vyhledávací parametr, najdete obvykle velké množství hodnotných zdrojů.

Můžete to udělat dvěma způsoby, postupy jsou následující:

1. Do google zadáte např.:

Mezinárodní terorismus filetype:pdf nebo: „Mezinárodní terorismus“ filetype:pdf

Nebo, v případě že hledáte jen jednotlivé slovo:

terorismus filetype:pdf

2. Druhým způsobem totéž můžete udělat po kliknutí na odkaz v Googlu „Pokročilé vyhledávání“ (vpravo od pole pro vyhledávání), kde můžete hledaný výraz vložit do pole „se všemi slovy“ (totéž jako vyhledávání bez uvozovek) nebo do pole „s přesnou frází“ (totéž jako vyhledávání s uvozovkami) a dále zde v okénku vpravo vybrat příslušný formát souboru (tedy .pdf)

Lze takto samozřejmě vyhledat na Internetu například i všechny prezentace v PowerPointu k danému tématu, pokud zadáte možnost .ppt apod.

Po nastudování základní literatury k danému tématu je třeba vypracovat osnovu práce – rozčlenit si témata do jednotlivých kapitol, stanovit si základní hypotézu, kterou bude student v práci ověřovat.

▪ **Charakteristika jednotlivých základních částí práce**

Úvod obsahuje zdůvodnění aktuálnosti tématu a nastínění problému, který bude student řešit, stanovení cíle a pracovních hypotéz práce. **Stanovení cíle práce (který může být nadále upřesňován) a míra jeho naplnění je zcela klíčovým předpokladem k úspěšnému obhájení kvalifikační práce.** Při stanovování cíle práce je třeba si uvědomit, že cílem kvalifikační práce není primárně pouze „popsat“ či „zmapovat“ určitý problém či jev, ale cílem by mělo být především určitý jev problematizovat. **Především je třeba, aby si student stanovil základní hypotézu, kterou bude v práci ověřovat.** Dále by si student měl stanovit výzkumné otázky, popř. argumenty, které poté v práci rozvíjí. Mělo by mělo být v úvodu popsáno, jakou otázku (otázky) si práce klade, a jaký problém (problémy) chce práce řešit. Je též možné napsat, proč považujete dané téma práce za důležité, a též i například proč student považuje téma za aktuální pro současnost. Je též možné stručně popsat strukturu a obsah práce, jednotlivé kapitoly atd.

Teoreticko-metodologická část zahrnuje teoretické poznatky vztahující se k danému problému. V této části by měl student prokázat vědomosti, které získal studiem dostupných zdrojů. Dále se zde uplatňuje charakteristika metod a postupů, které budou pro řešení problému použity. Student (s pomocí vedoucího práce) musí před zahájením vlastní práce zvážit, kterou výzkumnou metodu zvolí – zda v jeho práci půjde o **kvantitativní výzkum** (metoda standardizovaného vědeckého výzkumu, který popisuje jevy pomocí proměnných/znaků, které jsou sestrojeny tak, aby měřily určité vlastnosti. Výsledky takových měření jsou pak zpracovány a interpretovány, například s využitím statistiky), či o **výzkum kvalitativní** (který se zaměřuje na to, jak jednotlivci a skupiny nahlízejí, chápou a interpretují svět. Jako kvalitativní výzkum může být označován také takový výzkum, který neužívá statistických metod a technik. Kvalitativní výzkum se může zabývat popisem procesů, vztahů, okolností, situací, systémů nebo lidí; interpretací, explanací a explorací; verifikací předpokladů, teorií nebo zobecnění; evaluací a komparací praktik, inovací programů).

Dále je vhodné (stačí i jen velmi stručně) přehledně popsat dostupné zdroje, které se věnují zvolenému tématu. Student by měl rovněž uvést všechny druhy problémů, které musel při výzkumu (prováděl-li

nějaký) řešit (etické, logistické, epistemologické apod.). Rovněž lze uvést i další souvislosti týkající se zdrojů nebo problémů při zpracování daného tématu (např. „na dané téma neexistuje dostatek zdrojů v českém jazyce, je tedy nutné čerpat zejména ze zdrojů v anglickém jazyce“ apod.)

Analytická část tvoří jádro práce a obsahuje vlastní řešení problému. Zejména v této části se odráží schopnost studenta aplikovat poznatky získané studiem, formulovat vlastní stanovisko k řešeným problémům a vlastní návrhy na řešení zkoumané problematiky.

Je důležité vlastní text práce vhodně a přehledně rozčlenit na jednotlivé kapitoly. Je to výhodné nejen pro čtenáře, který práci bude číst, ale i pro autora práce, neboť mu to zpřehlední a zjednoduší psaní práce.

Je vhodné postupovat od obecného ke konkrétnímu, tedy například v počátečních kapitolách vysvětlit problém (např. definice terorismu, historie terorismu apod.) nebo popsat např. daný stát, kterého se práce týká (tedy např. jeho geografii, rozlohu, počet obyvatel, historii apod.), tedy postupovat od obecných věcí ke konkrétnějším.

Závěr obsahuje shrnutí výsledků studentova výzkumu. Student se zde vrací k cílům a pracovním hypotézám, které formuloval na počátku práce a hodnotí stav, ke kterému dospěl v průběhu zpracování práce. Součástí závěru by měla být také kritická analýza zjištěných poznatků a diskuze, jež naznačí, jaké další možnosti či alternativy řešení daného problému se nabízejí. Je vhodné, aby student nastínil další problémy, kterým by bylo účelné věnovat pozornost, jejichž řešení by však přesáhlo rámec práce. Je velmi důležité mít **kvalitní úvod a závěr práce**. Úvod a zejména závěr práce je autorovou vizitkou, neboť shrnuje dosažený cíl práce a její obsah. Musí tedy být kvalitní, a to i z toho důvodu, že čtenář, který se chce jen seznámit s danou prací a nemá čas ji číst celou, obvykle přečte pouze úvod a závěr práce. Bylo by tedy chybou, kdyby zejména závěr práce byl psán „na poslední chvíli“ a neměl by příslušnou kvalitu.

Je samozřejmě vždy možné i během psaní práce ještě do úvodu něco doplnit (například pokud najdeme ještě nějakou další důležitou věc související s daným problémem), nemusíte tedy mít obavy úvod nebo kteroukoliv další část práce dále doplnit i v průběhu psaní práce.

Zcela jako poslední stránka kvalifikační práce (za přílohy) se vkládá **abstrakt** práce v českém a anglickém jazyce. Abstrakt by měl zhodnotit poznatky, získané prací, a vyzdvihnout hlavní zjištění, k nimž autor práce dospěl. Rozsah abstraktu je přibližně ½ stránky v českém jazyce a stejný rozsah v anglickém jazyce.

▪ Vytvoření poznámky pod čarou

Postup v MS Word 2010:

- za tečku na konci věty umístíme kurzor
- v horní liště Wordu klikneme na příkaz **Reference**
- klikneme na příkaz **Vložit pozn. pod čarou**
- vybereme: konec stránky
- značení: Automatické, Možnosti: Umístění: konec dokumentu, Formát číslování: 1, 2, 3, ...
- kurzor se poté přesune na konec dokumentu a my zapíšeme pramen citace:

text z práce: V září potom sepsali prohlášení iniciativy, kde se pravilo, že si vytkla za cíl dosáhnout nové úrovně politické kultury.¹

¹ Horáček 1990: 11

Následující úvodní strany práce budou tištěny jednostranně, všechny ostatní části práce, následující za těmito úvodními stranami, již budou tištěny oboustranně:

Příloha A Vzor: Titulní vazebný list (Desky)

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

Josef Novák

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

Humanitní studia

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ČESKÉ POLITICKÉ STRANY

CZECH POLITICAL PARTIES

Autor: Josef Novák

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. František Chytrý, Ph.D.

2012

Příloha C Vzor: Čestné prohlášení o původnosti práce a souhlas autora se zveřejněním práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a všechny citace a prameny řádně vyznačil v textu. Veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury. Současně souhlasím s tím, aby tato práce byla zpřístupněna v knihovně MUP a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Praze, dne 1. 5. 2012

podpis diplomanta